

Vischnaunca da Trun

Lescha davart votaziuns ed elecziuns

2017

C U N T E G N

		pagina
I. Determinaziuns generalas		
Art. 1	Register dils votants	3
Art. 2	Egualitad dallas schlatteinas	3
Art. 3.	Votaziun all' urna	3
	a) exposiziun dalla urna	
Art. 4	b) levgiaments dalla votaziun	3
Art. 5	c) votaziun ils dis precedents	3
Art. 6	Biro electoral	3
	a) organisaziun	
Art. 7	b) incumbensas	3
Art. 8	c) protocol e verificaziun	3
Art. 9	Substituziun	4
Art. 10	Valeivladad dils cedels da votar	4
	a) en general	
Art. 11	b) tier elecziuns	4
Art. 12	Pli absolut	4
	a) tier votaziuns materialas	
Art. 13	b) tier elecziuns	4
Art. 14	Publicaziun dils resultats	5
Art. 15	Recuors	5
II. Elecziuns dallas autoritads		
Art. 16	Acceptaziun dall'elecziun	5
Art. 17	Demissiun	5
Art. 18	Surdar e surprender uffecis	5
Art. 19	Propostas	5
A. Cussegl da vischnaunca e cumissiun da gestiun		
Art. 20	Temps d'elecziun	5
Art. 21	Preparaziun dallas gliestas dils candidats	6
Art. 22	Publicaziun e distribuziun	6
Art. 23	Fuorma	6
Art. 24	Secund scrutini	6
Art. 25	Successiun e substituziun	6
B. Suprastonza communal		
Art. 26	Temps d'elecziun	6
Art. 27	Preparaziun dallas gliestas dils candidats	6
Art. 28	Publicaziun e distribuziun	7
Art. 29	Fuorma	7
Art. 30	Secund scrutini	
Art. 31	Elecziuns supplementaras	7
Art. 32	Vigur	7

I. Determinaziuns generalas**Art. 1****Register dils votants**

La controlla da habitonts meina in register dils votants che habiteschan en vischnaunca. Vischins ch'ei habels da vuschar, san prender da tut temps investa en quel.

Avon mintga votaziun vegn il register revedius.

In ch'ei habels da vuschar sa proponer entochen il davos di avion l'entschatta da mintga votaziun entras protesta a scret tier la suprastanza communal inscripziuns ni cassadas el register dils votants. La suprastanza decida immediat davart la protesta.

Encunter la decisiun da protesta sa vegnir recurriu alla Regenza enteifer treis dis dapi la comunicaziun.

Art. 2**Egualitad dallas schlatteinas**

Funcziuns officialas ed indicaziuns professionalas en questa constituziun serefereschan sin omisduas schlatteinas.

Art. 3**Votaziun all' urna
a) exposiziun
dalla
urna**

L'urna principala vegn exponida en canzlia communal. Ella ei aviarta la gievgia ed il venderdis, mintgamai duront las uras da spurtegl e la dumengia da votaziun dallas 09.00 entochen allas 10.30 uras.

En la fracziun da Schlans sa vegnir votau a scret en scaffa da brevs dall'anteriura canzlia communal da Schlans.

Art. 4**b) levgiaments
dalla
votaziun**

A malsauns, mendus ed absents dil liug levgescha la suprastanza communal en concordanza cul dretg cantunal e federal igl ir a votar.

Art. 5**c) votaziun ils dis
precedents**

La votaziun ils dis che precedan al di da votaziun sedrezza tenor il dretg federal e cantunal. La suprastanza sa conceder levgiaments eifer quellas prescripziuns.

Art. 6**Biro electoral
a) organisaziun**

La suprastanza communal dessegna in biro electoral da tschun commembers sco era ils necessaris gidonters e nominescha il president ed igl actuar dil biro. Ella sa era funcziunar senza sco biro electoral.

Art. 7**b) incumbensas**

Il biro electoral constatescha il resultat dalla votaziun. El eruescha il total dils votants, dils cedels entrai, dils cedels vits e nunvaleivels, e tier votaziuns materialas il total dallas vuschs affirmativas e dallas vuschs negativas e tier elecziuns il total dallas vuschs valeivlas dadas per mintga candidat.

Il biro electoral decida davart la valeivladad da cedels da votar e da vuschs e repassa ils cedels da votar.

Art. 8

c) protocol e verificaziun

Il biro electoral redegia in protocol sur dil resultat da mintga votaziun ed elecziun. Ils resultats da votaziuns communalas vegnan mintgamai verificai dil cussegl da vischnaunca en ina dallas proximas sedutas.

Art. 9

Substituziun

Il votant sto dar giu sia vusch personalmein. Substituziun tenor lescha cantunala e federala.

Art. 10

**Valeivladad dils cedels da votar
a) en general**

Nunvaleivels ein cedels da votar, sch'els ein buca emplen ora a maun, sch'els cuntegnan remarcas che violeschan l' honur, sch'els ein buca legibels ni sch'els manifesteschan buca clar e bein la voluntad dil votant.

Art. 11

b) tier elecziuns

Cedels da votar cun pli paucs nums che persunas ch'ein d'eleger, ein valeivels. Medemamein ein cedels da votar valeivels cun pli biars nums che persunas ch'ein d'eleger. Ils davos nums vegnan denton strihai dil biro electoral e quei da giudem ensi e da dretg a seniester.

Ina vusch ei nunvaleivla; ch'ei dada ad ina persuna buca elegibla, sin in num ch'il medem cedel cuntegn gia (cumulaziun) ni che lai nescher dubis fundai a tgi ch'ella s'auda. Il num concernent vegn strihaus.

Art. 12

**Pli absolut
a) tier votaziuns materialas**

In project ei acceptaus, sch'il diember dallas vuschs affirmativas, suenter deducziun dils cedels vits e nunvaleivels, survarga la mesadad dils cedels valeivels.

Art. 13

b) tier elecziuns

a) Suprastonza

Elegius ei quel che contonscha egl empren scrutini il pli absolut. Il total da tuttas vuschs da candidats valeivlas vegn dividius tras il diember da posts libers augmentaus per in; la proxima cefra entira pli aulta ei il pli absolut. El secund scrutini decida il pli relativ.

b) Ulterius gremis

Per quellas elecziuns decida il pli relativ gia egl empren scrutini.

Art. 14**Publicaziun dils resultats**

Il resultats dallas votaziuns vegnan publicai senza retard ufficialmein dalla canzlia communal sin fundament dil protocol. Tier elecziuns communalas vegnan ils resultats communicai als elegi.

Art. 15**Recuors**

Enteifer 3 dis sunter la publicaziun ufficiala sa mintga votant contestar il resultat total dalla votaziun communal cun recuors a scret e motivau cun la damonda che quel vegni declaraus diltut ni per part nunvaleivels ni rectificaus. Il recuors ei d'inoltrar alla dertgira administrativa.

Art. 16**Acceptaziun dall' elecziun**

Tgi che refusescha ina elecziun sto annunziar quei en scret alla suprastonza communal enteifer 3 dis sunter haver priu enonuschientscha dall'elecziun. Cass cuntrari vala l'elecziun per acceptada.

II. Elecziun dallas autoritads**Art. 17****Demissiun**

Tgi che seretila d'in uffeci, sto comunicar quei 60 dis avon la reelecziun en scret alla suprastonza communal. En cass ch'ina persona proponida refusescha la candidatura, ha ella da comunicar quei en scret enteifer 3 dis dapi ch'ella ei vegnida proponida all' administraziun communal. Ufficials che han buca demissiunau valan sco proponi.

Art. 18**Surdar e surprender uffecis**

Igl official partent ei responsabels ch'igl uffeci vegni surdaus en moda regulara a siu successur.

Art. 19**Propostas**

Gruppas da silmeins 5 votants san proponer entochen 30 dis avon l'elecziun candidats per la suprastonza, per il cussegl da vischnaunca e per la cumissiun da gestiun. Talas propostas ein da far en scret e d'inoltrar all' administraziun communal. Ina proposta astga buca cuntener dapli candidats ch'il diember da posts libers. Ils candidats ston mintgamai vegnir indicai cun num e prenum, onn da naschientscha, liug e professiun.

A. Cussegl da vischnaunca e cumissiun da gestiun**Art. 20****Temps d'elecziun**

Il cussegl da vischnaunca e la cumissiun da gestiun vegnan elegi per regla mintgamai il davos da november.

Art. 21**Preparaziun
dallas gliestas
dils candidats**

L'administraziun communal purifichescha las propostas inoltradas. Munconzas vegnan completadas en collaboraziun cun quels che han signau la proposta. Silsuenter vegnan las gliestas definitivadas dils candidats cumpiladas. Arisguard la successiun dils numms decida igl alfabet. Ils veders vegnan denton indicai sco tals.

Art. 22**Publicaziun e
distribuziun**

Las gliestas ufficialas vegnan publicadas e surdadas a mintga votant.

Art. 23**Fuorma**

Mintga votant obtegn in cedel cun 15 lingias numeradas per il cussegl da vischnaunca ed in cun treis lingias per ils commembers dalla cumissiun da gestiun e cun ina lingia per il suppleant. Mo cedels ufficials valan sco cedels da votar. Mintga votant indichescha sin quels ils candidats ch'el vul eleger. Cumulaziun ei buca lubida. Plinavon vala artechel 11 da questa lescha.

Art. 24**Secund scrutini**

In eventual secund scrutini vegn instradaus il pli tard tschun jamnas suenter igl εμπrem scrutini.

Art. 25**Successiun e
substituziun**

Sch'in cusseglier ei da remplazzar avon la fin dalla perioda d'uffeci, declara la suprastonza communal quel per elegius, che ha contonschiu tier las davosas elecziuns las biaras vuschs dils candidats buca elegi.

Sch'in cusseglier ei pli ditg che treis meins absents, sa il cussegl da vischnaunca schar substituir el entras il candidat buca elegius che ha obteniu las biaras vuschs.

B. Suprastonza communal**Art. 26****Temps d'elecziun**

La suprastonza communal vegn elegida per regla mintgamai il davos da settember.

Il president communal vegn elegius cun in cedel separau.

Art. 27**Preparaziun
dallas gliestas
dils candidats**

L'administraziun communal purifichescha las propostas inoltradas. Munconzas vegnan completadas en collaboraziun cun quels che han signau la proposta. Silsuenter vegnan las gliestas definitivadas dils candidats cumpiladas. Arisguard la successiun dils numms decida igl alfabet. Ils veders vegnan denton indicai sco tals.

Art. 28**Publicaziun e
distribuziun**

Las gliestas officialas vegnan publicadas e surdadas a mintga votant.

Art. 29**Fuorma**

Mintga votant obtegn in cedel cun quater lingias numeradas per l'elecziun dils geraus ed in cedel cun ina lingia per il president communal. Mo cedels officials valan sco cedels da votar. Mintga votant indichescha sin quels ils candidats ch'el vul eleger. Cumulaziun ei buca lubida. Plinavon vala artechel 11 da questa lescha.

Art. 30**Secund scrutini**

In eventual secund scrutini vegn instradaus il pli tard tschun jamnas suenter igl emprem scrutini. Candidats buca elegi egl emprem scrutini, san seretrer. Ils candidats che seretilan buca, valan sco proponi. Ulteriuras propostas ein d'inoltrar enteifer 10 dis suenter la publicaziun dils resultats digl emprem scrutini el fegl official.

Art. 31**Elecziuns
supplementaras**

Per cass ch'in commember dalla suprastonza duei vegnir remplazzaus avon la fin dalla perioda d'uffeci, ordeina la suprastonza communal enteifer treis meins ina elecziun supplementara per il rest dalla perioda d'uffeci.

Ina elecziun supplementara per il rest dalla perioda d'uffeci currenta vegn tralascada, sch'ella croda pér treis meins avon las elecziuns regularas ni pli tard.

Art. 32**Vigur**

Quella lescha passa en vigur cun ils 18 da zercladur 1999. Ella remplazza la lescha da votaziuns ed elecziuns dils 28 da settember 1987.

L'emprema revisiun parziala dalla lescha davart votaziuns ed elecziuns ei vegnida approbada dalla radunonza communal dils 5 da december 2016 ed entrada en vigur cun ils 1 da schaner 2017.

En num dalla suprastonza communal Trun

Il president
Dumeni Tomaschett

La actuara
Sandra Gautschi